

Ladislav Babić

Kaj te muči, Njofra?¹

Netko je izrazio predivnu misao o blagdanima: „*Blagdani su miljokazi u vremenu*“. [Pokazuju nam](#) dokle su dospjeli pojedinačni životi, dokle je općeljudska civilizacija koje smo dio, napredovala – ne u formalnom, uglavnom tehničkom i tehnološkom smislu, već u humanističkom i spoznajnom našeg položaja u svijetu. Svega je par takvih blagdana u različitim kulturama svijeta, tijekom kojih si čovjek ma i nesvjesno, implicitno postavlja slična pitanja, analizira razočaranja i iz učinjenih pogrešaka – vlastitih i svoje vrste – nastoji izvući naravoučjenja. *Nova godina* predstavlja rotor koji nas pokušava preusmjeriti na nove etape naših života – mada se ona periodično, kao mjera i saldo naših postignuća, ponavlja – kad sebi i drugima poželimo da preostatak autoceste bitisanja ne bude zakrčen nezgodama. Gajimo *nadu*, uvjereni(?) u svoje sposobnosti, a nešto manje u onih drugih, koji nam sumarnom djelatnošću preoravaju tlo na kojem smo prisiljeni prebivati. Nada je vjerojatnosna kategorija koja izmiče matematičkom definiranju nekom kvantitativnom mjerom, brojem između 0 i 1. Zar nisu to znali i naši daleki preci, smjestivši je na dno [Pandorine vreće ili kutije](#), gdje je vjerojatno nitko i nije našao, prije svega jer pojma nema gdje se krije skalamerija iz koje bi samozatajnu damu trebao izvući na svijetlo dana. Pojedinci, ostvarujući svoja očekivanja možda je ipak tu i tamo sretnu, ne znajući ostalima predočiti zemljovid gdje da je traže i kako da je nađu.

---

¹ „Hej, šefe, koji ti je vrag?“ (na drugom dijelu teritorije – prepoznaje se - našeg zajedničkog jezika)

U životu postoje „[znakovi pokraj puta](#)“ čije pažljivo iščitavanje bi nas moglo poštedjeti premnogih razočarenja i krivih poteza. No, znamo li koliko često ne obraćamo pažnju ni na najobičnije prometne znakove, tko će onda svakodnevno razmišljati o signalima koje nam šalje život! Egoističko koristoljublje, tromost ljudskog duha, razina inteligencije i nadasve jadna moralnost većine pripadnika ljudskog roda te izuzetna sposobnost prijetvornosti, itekako doprinose zanemarivanju ili krivom iščitavanju spomenutih znakova. Kako predvidjeti ponašanje svojih suvrnika i prilagoditi mu svoje, shvatimo li, recimo, koliki nam se licemjerni pojedinci intenzivno trude dokazati kako su uvijek bili u pravu – kao privrženci samoupravnog socijalizma nekoć, a danas još žešći pobornici liberalnog kapitalizma, primjerice. Vrlo teško, jer se u zakucima etički nesavršenog ljudskog mozga – sve dok ne izađu na vidjelo – kriju nepoznati nam modusi ponašanja, upravo kao i slučajni brojevi u random generatoru računara. Pogreške i razočaranja, baš kao i uspjesi te životna zadovoljstva, ispravne i krive procjene naših i tuđih djelovanja, trebali bi biti naši putokazi i učitelji u čitanju i shvaćanju životnih znakova pored puta. Prisjećam se mnogih – u usporedbi sa masom ipak malobrojnih – intelektualaca i radnih ljudi koji su dovoljno rano, i prije raspada bivše države, ispravno pročitali gomilu znamenja koja su upućivala na buduća stravična dešavanja i podnesene žrtve. Sjećam se zauzetosti kojom su zaluđenoj gomili, nepismenoj u smislu sposobnosti iščitavanja i tumačenja jasnih signala, upućivali upozorenja, na što bijahu ismijani, prezreni, izopćeni, protjerani ili likvidirani.

Svijet je jedan jedini, neovisno od toga kako je nastao ili bio – po vjerovanjima mnogih – stvoren, dok postoji bezbroj vjerovanja o njegovom nastanku, tvorcu, svrhovitosti, sudbini, i još kojekakvim, uglavnom od neobrazovanih ili poluobrazovanih tumača isitne koju zastupaju goropadnom, rigidnom zautešću i dogmatskom apsolutnošću. Od koje je veća samo apsolutnost njihova neznanja i vjere u proizvode vlastite mašte, ili pak dalekih predaka kojima to – uslijed konteksta cjeline sveljudskog iskustva u kojem su prebivali – i nije za zamjeriti. Maštoviti daleki predak samo je živio u vrijeme koje nije poznavalo *činjenice*, i on – za razliku od današnjeg mu potomka okruženog njihovom gomilom, samo mu je sito pregrubo ili potrgano te ih ne umije prosijati, a intelektualna tromost ga sprečava zamijeniti ili obrazovati se prema standardima koje zahtjeva uznapredovali svijet – nije bio glup. Ispravno je zamijetio moj prijatelj: *"Nemojte se plašiti onih koji mnogo znaju, kao ni onih koji ništa ne znaju. [Neka vas bude strah onih koji malo znaju](#)."* Misao o blagdanima kao miljokazima u vremenu prekrasna je poetska mudrost, lišena ma kakve svjetonazorske ili religijske komponente, prihvatljiva svakom čovjeku ma kojoj kulturi, političkom miljeu,

religiji ili rasi pripadao. Doduše, svijet je prepun budala svakojakih pripadnosti, pa neki vješaju parole kako muslimani navodno [ne slave Novu godinu](#), a drugi – držeći se *Julijanskog kalendara* kao pijan plota - dok je u praktičnom, sekularnom životu, gotovo cijeli svijet prešao na točniji *Gregorijanski* - divane budalaštine o ugroženom srpstvu (pričem su isključivo oni mentalno ugroženi), o tome da im se čestitari jave za dva tjedna kad nastupa tzv. „*srpska nova godina*“, dok istovremeno praktički cijela *Srbija* [slavi](#) onu međunarodnu, kao „*sav pristojan i civilizirani svijet*“:

Nije naodmet spomenuti mentalno zakinutim promotorima izrođenog srpstva (kako ga oni zamišljaju) da je upravo srpski naučnik *Milutin Milanković* tvorac novog kalendara (koji nije internacionalno prihvaćen; neke pravoslavne crkve računaju godine upravo po njemu), još preciznijeg od *Gregorijanskog* s kojim se *Julijanski* u današnje vrijeme razilazi – ustvari, ne s njim već s prirodom – za 13

dana, a ta razlika biva sve veća. Niti dva mjeseca od stvaranja *Jugoslavije* (tadašnje *kraljevine SHS*) srpski kralj je naredio (23.1.2019.) prijelaz od *Julijanskog* na upotrebu *Gregorijanskog* kalendara, koji se već koristio u dijelovima koji su se ujedinili sa *Srbijom*. Pravoslavnoj crkvi je ostavljeno da unutar svojih ingerencija i nadalje koristi stari kalendar. Kako je *Božić*, za razliku od sekularne *Nove godine*, vjerski blagdan, jasno je da ga vjernici slave po starom kalendaru, ali ipak nisu dovoljno „*zatućani*“ da bi to činili i sa potonjom. Barem ne većina. Najrazvijeniji dio svijeta [koristi novi kalendar](#), a čak i države koje to ne čine u unutrašnjoj upotrebi prisiljene su ga koristiti u međunarodnoj ekonomskoj razmjeni. Sudbina znanstvenih istina je da one postaju globalne, ne zato što bi ih netko nametao, već zato što egzistiraju kao činjenice, a ne fantazmi u pošmerenim glavama. Zastupnici suludih ideja o srpstvu veći problem no s njima imaju sa svojom ljudskošću, nastojeći srpstvo po vlastitoj definiciji pripisati svakome, ne mareći izjašnjava li se on ateistom, kršćaninom, židovom ili pravoslavcem, jeli mu primarnija ljudskost – koja za razliku od nekog srpstva (ili hrvatstva, bošnjaštva i inih etničkih atributa) oduvijek postoji ili ne postoji kao inherentna karakteristika ljudskih bića. Uvjeren sam da oni – za razliku od mene – točno mogu identificirati krvna zrnca (više povezana s pravoslavljem negoli hemoglobinom) ovih ljudi koji se koliko jučer grle na beogradskim ulica, želeći sebi i svijetu svako dobro novoj godini:

Lupetajući o slobodi, upravo je drugima nastojeći oduzeti, svatko može dočekati novu godinu po kojem god kalendaru, ali mu gomila koju nastoji kastrirati prema vlastitoj predodžbi srpstva, jasno demonstrira što misli, na ništa ga ne sileći. Baš kao i podivljanim, ekstremnim muslimanima:

koji žele uvjeriti muslimane svijeta da oni [ne slave Novu godinu](#). Kao ovi u [indonezijskoj Jakarti](#)?:

ili [Sarajevu](#)?:

Namjesto civilizirano odgovarajući na čestitke svojih susjeda koji, sami se radujući žele i njima svako dobro u novoj godini, par [vehabija](#) (pojam koji možemo uopćiti na ekstremne vjernike svih religija) koje je *Alah* zaboravio u nekoj snijegom

zametenoj vukojebini, držali bi prodiku kako se to čini, gomili koja to istinski radi! Slaveći život, a time posredno i njegovog tvorca, ako su već u to uvjereni.

*Zemlja, ravnodušno se vrteći oko Sunca, periodički se vraća u znanstveno točno definiranu točku, čime se određuje duljina godine - jednake za kršćane, pravoslavce, muslimane, budiste i ma koje konfesionalne pripadnike ili nevjernike. Radi se samo o [proizvoljno odabranoj](#) točki pojedinih, još uvijek razjedinjenih kultura, od koje će početi brojanje, pa stoga i imamo više [kalendarskih epoha](#), odnosno era. A sad bi nas neki htjeli zavaditi, iz razloga što do istog dućana ja imam 100, moj susjed 200, a oni 500 koraka! Svijet je promjena, dinamika, ništa nije isto kao što jučer bijaše; ni svemir, ni Zemlja, ni društva, ni društvena uređenja, ni religije, ni ljudi, samo „konzerve“ umišljaju da su vječne, opijene smradom svog sadržaja ni ne primjećujući da im je prošao rok trajanja! *Stvarno, kaj vas muči, Njofre?!**

2.01.2019.g.

PR

DIOGEN pro kultura

<http://www.diogenpro.com>